

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2007, de
RAMADERS D'ANDORRA, S.A.

Octubre del 2008

ÍNDEX

---

1. INTRODUCCIÓ	3
1.1. Objecte i abast	3
1.2. Metodologia	4
1.3. Naturalesa jurídica	5
1.4. Marc jurídic	5
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	6
2.1. Balanç i compte del resultat economicopatrimonial	6
2.1.1. Existències	9
2.1.2. Deutors	10
2.1.3. Tresoreria	11
2.1.4. Fons propis	11
2.1.5. Creditors	12
2.1.6. Ingressos per vendes	12
2.1.7. Subvencions corrents	13
2.1.8. Beneficis i ingressos extraordinaris	14
2.1.9. Despeses d'aprovisionaments	14
2.1.10. Despeses de serveis exteriors	14
2.1.11. Pèrdues i despeses extraordinàries	15
2.2. Execució pressupostària	15
2.3. Altres aspectes a destacar	18
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	19
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS	19
5. CONCLUSIONS	20
6. AL·LEGACIONS	20
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES	22

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de les societats públiques, entre d'altres, Ramaders d'Andorra, S.A.

L'auditoria de Ramaders d'Andorra, S.A. forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2007, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2007.

La informació comptable examinada ha estat la integrada per la liquidació de comptes lliurada al Tribunal de Comptes en data 1 de juliol de 2008 i consta entre altres, dels següents estats, comptes i annexos:

- Balanç
- Compte del resultat economicopatrimonial
- Memòria, que inclou el quadre de finançament

Addicionalment, l'entitat presenta una liquidació del seu pressupost, un càlcul del romanent de tresoreria i la conciliació entre el resultat comptable i la liquidació pressupostària al 31 de desembre de 2007.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una fiscalització de regularitat, que inclou una fiscalització de legalitat o compliment i una fiscalització financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de Ramaders d'Andorra, S.A. s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de Ramaders d'Andorra, S.A. expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat economicopatrimonial, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per Ramaders d'Andorra, S.A. en l'exercici 2007 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, amb tendència a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici auditat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens auditat va concloure el 9 d'octubre del 2008.

1.3. Naturalesa jurídica

Ramaders d'Andorra, S.A. es una societat pública, per a accions, creada per la Llei de creació de la societat Ramaders d'Andorra, S.A. de 10 de desembre de 1998.

El capital social està participat en el 51% pel Govern i el 49% per titulars en actiu d'una explotació ramadera.

1.4. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera i comptable de Ramaders d'Andorra, S.A. en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei 2/2007, de 15 de març, del pressupost per a l'exercici 2007
- Llei de creació de la societat Ramaders d'Andorra, S.A. de 10 de desembre de 1998
- Reglament intern de Ramaders d'Andorra, S.A.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Balanç i compte del resultat economicopatrimonial

Balanç

ACTIU	Exercici 2006	Exercici 2007
C) ACTIU CIRCULANT	646.156	888.234
I. Existències	1.621	3.571
1.- Comercials	1.621	3.571
II. Deutors	344.130	330.611
1.- Deutors pressupostaris	344.130	226.562
2.- Deutors no pressupostaris	-	104.050
IV. Tresoreria	300.406	554.052
TOTAL GENERAL (C)	646.156	888.234

PASSIU	Exercici 2006	Exercici 2007
A) FONS PROPIS	242.390	281.827
I. Patrimoni	150.253	150.253
1.- Patrimoni	150.253	150.253
II. Reserves	9.219	14.980
III. Resultats d'exercicis anteriors	30.546	77.157
1.- Resultats positius d'exercicis anteriors	69.462	116.073
2.- Resultats negatius d'exercicis anteriors	-38.916	-38.916
IV. Resultat de l'exercici	52.372	39.436
E) CREDITORS A CURT TERMINI	403.766	606.408
III. Creditors	403.766	606.408
1.- Creditors pressupostaris	391.193	362.623
2.- Creditors no pressupostaris	1.231	243.785
5.- Altres creditors	11.342	-
TOTAL GENERAL (A+E)	646.156	888.234

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

Compte del resultat economicopatrimonial

DEURE	Exercici 2006	Exercici 2007
A) Despeses	1.411.080	1.372.597
1.- Reducció d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	1.954	-
2.- Aprovisionaments	1.379.837	1.324.243
a) Consum de mercaderies	1.320.759	1.276.313
c) Altres despeses externes	59.078	47.930
3.- Despeses de gestió ordinària, de funcionament dels serveis i prestacions socials	13.307	20.184
e) Altres despeses de gestió	13.307	19.505
e1) Serveis exteriors	12.244	18.755
e2) Tributs	1.063	749
f) Despeses financeres i assimilables	-	679
f1) Per deutes	-	679
5.- Pèrdues i despeses extraordinàries	15.982	28.170
c) Despeses extraordinàries	791	1
d) Despeses i pèrdues d'altres exercicis	15.191	28.169
Estalvi	52.372	39.436

HAYER	Exercici 2006	Exercici 2007
B) Ingressos	1.463.452	1.412.033
1.- Vendes i prestacions de serveis	1.347.454	1.289.417
a) Vendes	1.347.454	1.289.417
4.- Altres ingressos en gestió ordinària	175	62
f) Altres interessos i ingressos assimilats	175	62
f1) Altres interessos	175	62
5.- Transferències i subvencions	113.052	79.520
a) Transferències corrents	76.714	79.520
b) Subvencions corrents	36.338	-
6.- Beneficis i ingressos extraordinaris	2.771	43.034
d) Ingressos extraordinaris	498	6.349
e) Ingressos i beneficis d'altres exercicis	2.273	36.685
Desestalvi		

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

Quadre de finançament

Fons aplicats	Exercici 2006	Exercici 2007
1. Recursos aplicats en operacions de gestió	1.411.080	1.372.597
a) Reducció d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	1.954	-
b) Aprovisionaments	1.379.837	1.324.243
c) Serveis exteriors	12.244	18.755
d) Tributs	1.063	749
h) Despeses financeres	-	679
i) Altres pèrdues de gestió corrent i despeses excepcionals	15.982	28.170
Total aplicacions	1.411.080	1.372.597
Excés d'orígens sobre aplicacions	52.372	39.436
(Augment del capital circulant)		

Fons obtinguts	Exercici 2006	Exercici 2007
1. Recursos procedents d'operacions de gestió	1.463.452	1.412.033
a) Vendes	1.347.454	1.289.417
f) Transferències i subvencions	113.052	79.520
g) Ingressos financers	175	62
h) Altres ingressos de gestió corrent i ingressos excepcionals	2.771	43.034
i) Provisions aplicades d'actius circulants		
Total d'orígens	1.463.452	1.412.033
Excés aplicacions sobre orígens		
(Disminució del capital circulant)		

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

VARIACIÓ DEL CAPITAL CIRCULANT	Exercici 2006		Exercici 2007	
	Augments	Disminucions	Augments	Disminucions
1. Existències		1.954	1.950	
2. Deutors				
a) Pressupostaris		37.498		117.568
b) No pressupostaris			104.050	
3. Creditors				
a) Pressupostaris	142.578		28.570	
b) No pressupostaris	275.670			231.212
6. Altres comptes no bancaris		57.424		
7. Tresoreria		268.663	253.646	
8. Ajustaments per periodificació		337		
TOTAL	418.248	365.876	388.216	348.779
VARIACIÓ DEL CAPITAL CIRCULANT	52.372		39.436	

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

2.1.1. Existències

La variació d'existències presenta les següents xifres:

Concepte	Saldo 2007	Saldo 2006	Variació
Pinso engreix vedells	1.678	950	-728
Pinso engreix corders	63	124	61
Pinso engreix ovelles	1.426	548	-878
Existències carn	404	-	-404
Total	3.571	1.622	-1.949

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

De la revisió de la composició de les existències dels saldos de l'entitat es desprèn:

Debilitats en el control intern

De les proves efectuades s'observen debilitats significatives en el control intern de les transaccions de les operacions. Així, a més de la manca de l'adequada segregació de funcions entre les persones que intervenen en aquests procediments, s'han observat les incidències següents:

- No es formalitza cap comanda per part del soci ramader a Comercial Tarrés.
- No es formalitza albarà/document de lliurament del pinso al soci ramader que permeti controlar que totes les sortides hagin estat facturades.
- Factures de bestiar elaborades des de les dependències del Govern sense deixar constància de la conformitat del ramader
- No s'elabora cap tipus de registre d'incidències ni en el lliurament del pinso al ramader, ni en el lliurament per part de Copalme.

Es recomana verificar les operacions descrites i que es prenguin les mesures adients per evitar que es reproduïxin situacions anàlogues a les esmentades.

2.1.2. Deutors

El desglossament de l'epígraf de deutors del balanç és el següent:

Concepte	Saldo 2007	Saldo 2006	Variació
Clients	197.199	317.474	-120.275
Deutors	29.363	26.655	2.708
Adm. Públiques	104.049	-	104.049
Total	330.611	344.130	-13.518

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

A continuació es presenten les observacions que s'han posat de manifest respecte als saldos anteriors:

Provisió per insolvències de tràfic

S'han detectat 7.257 euros pendents de cobrament per operacions de tràfic amb una antiguitat superior als 12 mesos. D'aquests 6.341 euros, corresponen a factures de gener a novembre de 2006, d'un mateix client, que han estat retornades en el transcurs de l'exercici 2006.

D'acord amb les normes i principis comptables generalment acceptats l'actiu del balanç ha de recollir el total de béns i drets a favor de l'entitat. D'acord amb els mateixos criteris i en atenció al principi de prudència, en el cas que existeixin dubtes raonables sobre la possibilitat de fer efectius els drets de cobrament, l'entitat ha de dotar una provisió per cobrir la potencial pèrdua que es pugui generar.

En conseqüència, l'entitat hauria d'haver enregistrat els saldos antics com a clients de dubtós cobrament i, simultàniament, dotar la provisió per insolvències.

2.1.3. Tresoreria

El detall dels saldos que componen la rúbrica de tresoreria és el següent:

Concepte	Saldo 2007
Cr�dit Andorrà	298.178
Andbanc	255.874
Total tresoreria	554.052

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

De la revisió efectuada es desprèn l'observació següent:

De l'anàlisi de la resposta a la circularització de l'entitat financera Andbanc, s'observa l'existència d'efectes descomptats pendents de venciment a 31 de desembre de 2007 per un total de 74.243,38 euros. La societat no enregistra el risc bancari que es desprèn de dita resposta. Si bé l'efecte de l'enregistrament no influeix en el resultat de l'exercici ni en la situació financera, a efectes de l'aplicació del principi del registre i per tal de mostrar una major informació en els estats financers, la societat haurà d'enregistrar l'import esmentat amb càrrec a deutors per efectes descomptats i amb abonament a deutes amb entitats bancàries per descompte d'efectes

2.1.4. Fons propis

El moviment dels fons propis es resumeix en el següent quadre:

Concepte	Saldo 31/12/2006	Altes	Aplicació Resultats	Saldo 31/12/2007
Capital Social	150.253	-	-	150.253
Reserva legal	9.219	-	5.761	14.980
Resultats d'exercicis anteriors (romanent)	30.546	-	46.611	77.157
Resultat de l'exercici	52.372	39.436	-52.372	39.436
Total fons propis	242.390	39.436	-	281.826

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

De la revisió efectuada es desprenen les observacions següents:

Formalització i comptabilització de l'ampliació de capital

La Junta General ordinària de 19 de febrer de 2004 va aprovar una ampliació de capital amb l'emissió de 2.000 noves accions nominatives amb un valor nominal de 60,10 euros cadascuna i la subscripció íntegra per part de Govern de les mateixes. En l'exercici 2005, el Govern va transferir 12.020 euros corresponent al desemborsament

de 200 accions, però aquest import ha quedat comptabilitzat com un saldo creditor amb Govern dins l'epígraf de creditors pressupostaris.

En data 4 d'octubre de 2007 la Junta General ordinària va acordar elevar a pública la referida ampliació. Amb tot, a data d'aquest informe no disposem de constància que aquest tràmit s'hagi produït.

2.1.5. Creditors

El desglossament de l'epígraf de creditors és el següent:

Concepte	Saldo 2007	Saldo 2006	Variació
Proveïdors i creditors	362.623	391.193	-28.570
Altres deutes	-	11.342	-11.342
Primes pendent de repartir	243.785	1.231	242.554
Creditors	606.408	403.766	202.642

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

De la revisió de l'apartat de creditors es desprenen les següents observacions:

Pagament de les primes pel foment de productes de qualitat

El saldo del compte *Primes pendent de repartir* es compon dels imports liquidats semestralment pel Govern en concepte d'ajut al foment de productes de qualitat. De la revisió dels cobraments i pagaments s'observa que la prima del primer semestre 2007, per import de 138.793 euros, va ser ingressada per Ramaders d'Andorra, S.A. en data 26 d'octubre de 2007 i abonada als socis i ramaders el 3 d'abril de 2008. L'import de 104.049 euros corresponent al 2on semestre 2007 va ser cobrat per Ramaders d'Andorra, S.A. en data 1 d'agost del 2008 i abonat als socis i ramaders el 9 de setembre de 2008.

No es coneixen els motius que justifiquin els retards que es produeixen entre les transferències del Govern i la data en la que els diners arriben als seus beneficiaris.

2.1.6. Ingressos per vendes

El detall dels ingressos obtinguts per vendes es el següent:

Concepte	Saldo 2007	Saldo 2006	Variació
Venda de vedells i corders	926.781	1.005.588	-78.807
Venda de pinso	348.488	326.397	22.091
Venda de pell i menuts	14.148	15.469	-1.321
Total	1.289.417	1.347.454	-58.037

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

2.1.7. Subvencions corrents

Ramaders d'Andorra, S.A. ha rebut en l'exercici 2007 les següents subvencions per a despeses corrents i serveis:

Concepte	Saldo 2007	Saldo 2006	Variació
Subvenció diferència de preus Govern	-	-	-
Subvenció diferència de preus Andbanc	-	36.338	-36.338
Promoció i comercialització bestiar de renda	79.520	76.714	2.806
TOTAL	79.520	113.052	-33.532

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

De la revisió d'aquesta àrea es destaca les següents incidències:

Conveni amb una entitat bancària

En l'exercici 2007 ha estat prorrogat tàcitament el conveni de col·laboració signat en l'exercici anterior amb una entitat bancària pel qual aquesta assumia la diferència entre el preu de tarifa i el preu de mercat al que es col·loqués la carn per tal de potenciar el seu consum en menjadors escolars i diferents centres socials del país. L'import màxim d'aquesta ajuda segons el conveni era de 37.000 euros.

L'entitat ha realitzat un canvi de criteri comptable, i ha passat a comptabilitzar dita subvenció com un ingrés extraordinari.

Acreditació de la justificació de la subvenció

La subvenció de renda cobrada per a promoció i comercialització de bestiar, per import de 79.520 euros, d'acord amb la memòria del pressupost de l'exercici 2007 presentada per l'entitat, es destinada a cobrir les despeses de funcionament corrent (compres de subministraments, pagament a professionals, pagament de tributs, altres serveis, etc.). Per a l'exercici 2007 aquest conjunt de despeses han sumat la quantia de 20.184 euros. No s'ha obtingut còpia del document acreditatiu de la concessió de la subvenció, que permeti manifestar-nos sobre l'obligació de reintegrament de la part de subvenció no utilitzada.

2.1.8. Beneficis i ingressos extraordinaris

Aquesta rúbrica comptable presenta el següent detall a 31 de desembre de 2007:

Concepte	Saldo 2007	Saldo 2006	Variació
Ingressos extraordinaris	6.349	498	5.851
Ingressos i beneficis d'altres exercicis	36.685	2.273	34.412
Total	43.034	2.771	40.263

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

2.1.9. Despeses d'aprovisionaments

El següent quadre resumeix les despeses per aprovisionaments:

Concepte	Saldo 2007	Saldo 2006	Variació
Compra de vedells i corders	933.731	1.021.726	-87.995
Compra de pinso	344.532	299.033	45.499
Variació d'existències de pinso	-1.546	1.954	-3.500
Variació d'existències de carn	-404	-	-404
Total	1.276.313	1.322.713	-46.400

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

2.1.10. Despeses de serveis exteriors

El següent quadre resumeix les despeses d'explotació:

Concepte	Saldo 2007	Saldo 2006	Variació
Manteniment informàtic	2.270	3.236	-966
Serveis de professionals independents	-	338	-338
Assessorament comptable	8.661	7.004	1.657
Transports	60	-	60
Serveis bancaris i similars	312	1.514	-1.202
Publicitat	7.301	-	7.301
Altres serveis	152	152	-
Total serveis exterior	18.756	12.244	6.512

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

Es destaca a continuació la incidència que s'ha observat de la revisió efectuada:

Integritat de les despeses per serveis exteriors:

En el compte del resultat de la societat no hi figura la totalitat dels imports en concepte de "Serveis exteriors" (lloguers, despeses de personal, material d'oficina, publicitat, etc.) que són prestats pel personal i en dependències del Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient, ja que la gestió de la societat és suportada per aquest Ministeri. Es recomana, a fi de conèixer el cost real de l'activitat i dels programes de la societat, que es repercuteixin en els seus comptes totes les despeses que es deriven de la seva gestió.

2.1.11. Pèrdues i despeses extraordinàries

El detall d'aquests saldos són els següents:

Concepte	Saldo 2007	Saldo 2006	Variació
Despeses extraordinàries	1	791	-790
Despeses i pèrdues d'altres exercicis	28.169	15.191	12.978
Total	28.170	15.982	12.188

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

2.2. Execució pressupostària

L'entitat presenta una liquidació pressupostària junt amb els estats financers anuals, encara que no està subjecta a la Llei general de les finances públiques. A efectes il·lustratius, tot i quedar fora de l'abast de la fiscalització en no formar part dels comptes anuals, es reproduïx seguidament.

Liquidació de l'estat d'ingressos

COD CLASIF	NOM CLASIF	Pressupost 2007	Liquidat	Dif (Liq-Pres)	% liquidat (Liq/Pres)
3	TAXES I ALTRES INGRESSOS	1.419.906	1.289.417	-130.489	90,81%
30	VENDES	1.419.906	1.289.417	-130.489	90,81%
300	VENDES	1.419.906	1.289.417	-130.489	90,81%
30000	Venda de carn	1.030.506	926.781	-103.725	89,93%
30002	Venda de pinso	380.200	348.488	-317.112	91,66%
30003	Venda de pells i menuts	9.200	14.148	4.948	153,78%
4	TRANSFERÈNCIES CORRENTS	113.380	79.520	-33.860	70,14%
42	TRANSFERÈNCIES DE L'ESTAT	79.520	79.520	-	100,00%
420	GOVERN D'ANDORRA	79.520	79.520	-	100,00%
42090	Altres transferències de Govern	79.520	79.520	-	100,00%
47	TRANSFERÈNCIES D'EMPRESES PRIVADES	33.860	-	-33.860	0,00%
470	TRANSFERÈNCIES D'EMPRESES PRIVADES	33.860	-	-33.860	0,00%
47000	Subvenció Andbanc	33.860	-	-33.860	0,00%
5	INGRESSOS PATRIMONIALS	-	62	62	--
52	INTERESSOS DE DIPÒSITS	-	62	62	--
520	COMPTES BANCARIS	-	62	62	--
52000	Interessos financers comptes bancaris	-	62	62	--

TOTAL INGRESSOS	1.533.286	1.368.999	-164.287	89,29%
------------------------	------------------	------------------	-----------------	---------------

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

Liquidació de l'estat de despeses

COD CLASIF	NOMCLASIF	Pressupost 2007	Liquidat	Dif (Liq-Pres)	% liquidat (Liq/Pres)
2	CONSUMS DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	1.532.386	1.345.697	-186.689	87,82%
22	MATERIAL, SUBMINISTRAMENTS I ALTRES	1.531.386	1.345.697	-185.689	87,87%
220	MATERIAL D'OFICINA	2.500	-	-2.500	-
22000	Material d'oficina ordinari i altres varis	1.500	-	-1.500	-
22040	Material d'informàtica	1.000	-	-1.000	-
221	SUBMINISTRAMENTS	1.402.528	1.278.263	-124.265	91,14%
22170	Compra bestiar	1.028.636	933.731	-94.905	90,77%
22172	Compra de pinso	371.392	344.532	-26.860	92,77%
22190	Altres subministraments	2.500	-	-2.500	-
225	TRIBUTS	1.490	749	-741	50,30%
22520	Tributs Locals	1.490	749	-741	50,30%
226	ALTRES SERVEIS	3.500	-	-3.500	-
22610	Atencions protocol·làries i de representació	2.000	-	-2000	-
22660	Reunions conferències i cursets	1.500	-	-1.500	-
227	TREBALLS REALITZATS PER ALTRES EMPRESES	121.368	66.685	-54.683	54,94%
22730	Processament de dades	7.119	-	-7.119	-
22760	Estudis i treballs tècnics	16.831	11.142	-5.689	66,20%
22770	Publicitat i propaganda	43.680	7.301	-36.379	16,71%
22790	Serveis bancaris	-	312	312	-
22780	Sacrifici i transport animals	53.738	47.930	-5.808	89,19%
23	INDEMNITZACIONS PER SERVEIS	1.000	-	-1.000	-
231	LOCOMOCIÓ I DESPLAÇAMENTS	1.000	-	-1.000	-
23100	Desplaçaments	1.000	-	-1.000	-
3	DESPESES FINANCERES	900	679	221	75,48%
34	DE DIPÒSITS, FIANCES I ALTRES	900	679	221	75,48%
349	ALTRES DESPESES FINANCERES	900	679	221	75,48%

TOTAL DESPESES	1.533.286	1.346.377	-186.909	87,81%
-----------------------	------------------	------------------	-----------------	---------------

ESTALVI	-	22.622	-	-
----------------	----------	---------------	----------	----------

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

Addicionalment, l'entitat presenta un estat del romanent de tresoreria i la conciliació del resultat comptable i el resultat pressupostari que transcrivim a continuació:

Romanent de tresoreria

Romanent de Tresoreria	Exercici 2007	Exercici 2006
1 (+) Drets pendents de cobrament	330.611	344.130
(+) del pressupost corrent i pressupostos tancats	226.5622	344.130
(+) d'operacions no pressupostàries	104.050	-
2 (-) Obligacions pendents de pagament	606.408	403.766
(+) del pressupost corrent i pressupostos tancats	362.623	402535
(+) d'operacions no pressupostàries	243.785	1.231
3 (+) Fons líquids	554.052	300.406
I. Romanent de tresoreria afectat	38.423	52.372
II. Romanent de tresoreria no afectat	239.832	188.398
III. Romanent de tresoreria total (1-2+3) = (I+II)	278.256	240.769

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat comptable el resultat pressupostari

Conceptes	(euros)
Resultat de la comptabilitat financera	39.436
+ Variació d'existències	-1.950
+ Despeses extraordinàries	28.170
- Ingressos extraordinaris	43.034
Resultat de la liquidació pressupostària	22.622

Font: Ramaders d'Andorra, S.A.
(Imports en euros)

2.3. Altres aspectes a destacar.

Controls de legalitat i financer

L'article 25 dels estatuts indica que la societat romandrà sotmesa al control financer de la Intervenció general del Govern en els termes establerts en la LGFP mentre el percentatge del capital social de la societat subscrit pel Govern sigui majoritari o suficient per a tenir-ne el control.

Tot i l'anterior, l'entitat no ha estat sotmesa als controls de legalitat i financer previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

Remissió de comptes

L'article 12 de la Llei del Tribunal de Comptes de 13 d'abril de 2000 estableix que el Govern ha de presentar els comptes de les societats públiques que en depenen al Tribunal de Comptes, abans de l'1 d'abril de l'any següent al del tancament de l'exercici.

Els estats i comptes anuals han estat tramesos al Tribunal de Comptes en data 1 de Juliol de 2008.

Mancances en el control intern de la societat.

Com s'esmenta en el cos de l'informe, de la fiscalització efectuada en deriven debilitats de control intern de la societat. Recomanem establir mecanismes de control més acurats per tal de garantir la correcta determinació dels ingressos i despeses, així com la formalització, justificació i reconeixement dels fets comptables.

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Les observacions que s'han posat de manifest deriven de criteris i pràctiques que provenen d'exercicis anteriors, sense que s'hagin corregit per a l'exercici fiscalitzat.

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

- Figuren entre els saldos de clients, pendents de cobrament per import 7.257 euros, que per la seva antiguitat i dificultat de cobrament, haurien de ser considerats de dubtós cobrament, la qual cosa faria minorar el resultat de l'exercici en el referit import. (nota 2.1.2)
- Figura pendent de formalitzar i comptabilitzar l'ampliació de capital aprovada per la junta general ordinària de 19 de febrer de 2004, d'import 120.200 euros. La Junta General, en sessió de 4 d'octubre de 2007 va acordar elevar a públic la referida ampliació, si bé a la data d'emissió d'aquest informe no s'ha pogut tenir constància d'aquest fet. (nota 2.1.4)

- L'entitat ha rebut una subvenció per un import de 79.520 euros destinada al finançament de les despeses de funcionament corrent de la societat. Amb tot, per a l'exercici de 2007 aquest conjunt de despeses ha sumat la quantia de 20.184 euros. No s'ha obtingut còpia del document acreditatiu de la concessió de la subvenció, que permeti opinar sobre la reintegrabilitat de la part de subvenció no utilitzada. Tal com s'indicava en informes corresponents a exercici anteriors, en la mateixa situació es trobaria l'import de 61.038 euros, corresponents a la diferència entre la subvenció rebuda i les despeses efectivament efectuades l'exercici 2004, l'import de 58.825 euros, corresponents a la diferència entre la subvenció rebuda i les despeses efectivament efectuades l'exercici 2005 i 63.407 euros, corresponents a la diferència entre la subvenció rebuda i les despeses efectivament efectuades l'exercici 2006. (nota 2.1.7)
- El compte del resultat de la societat no conté les despeses que suporta directament el Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient, el personal del qual és qui gestiona la societat. (nota 2.1.10)
- L'entitat no ha estat sotmesa als controls de legalitat i financers previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP. (nota 2.3)
- Dels treballs de fiscalització, s'han observat debilitats rellevants de procediments i de control intern, les quals es detallen a les notes anteriors d'aquest informe, que recomanem adequar per garantir la integritat dels recursos que es gestionen i administren a través de la societat. (notes 2.1.1 2.3.)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de Ramaders d'Andorra, S.A. a 31 de desembre de 2007, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats i contenen, la informació necessària i suficient per la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats, i guarden uniformitat amb els aplicats en l'exercici anterior.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a Ramaders d'Andorra, S.A. el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

Andorra la Vella, 28 de maig de 2009

**Sr. Carles Santacreu
President
Tribunal de comptes**

Observacions i recomanacions any 2007

Figuren entre els saldos de clients, pendents de cobrament per import de 7.257 euros, que per la seva antiguitat i dificultat de cobrament, haurien de ser considerats de dubtós cobrament, la qual cosa faria minorar l'exercici en el referit import.

Durant l'exercici 2008 i 2009 s'han mantingut contactes amb els diferents deutors, i part d'aquest deute ha estat cobrat. Si finalment aquest deute no potser cobrat en la seva totalitat durant el curs de l'any 2009, es portarà a terme la provisió per insolvència dels deutors que es creguin oportuns.

Figura pendent de formalitzar i comptabilitzar l'ampliació de capital aprovada per la junta general ordinària de 19 de febrer de 2004, d'import 120.200 euros. La Junta General, en sessió de 4 d'octubre de 2007 va acordar elevar a públic la referida ampliació, si bé a la data d'aquest informe no s'ha pogut tenir constància d'aquest fet.

La societat ha adequat els estatuts a la nova llei de societats, aquests estan pendents d'entrar a tràmit parlamentari durant la propera legislatura, una vegada els estatuts aprovats s'efectuarà la nova escriptura de la societat tenint en compte l'ampliació de capital.

El compte de resultat de la societat no conté les despeses que suporta directament el Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient, el personal del qual és qui gestiona la societat.

No es tenen en compte les despeses que suporta directament el Ministeri d'Agricultura i Medi ambient ja que existeix un acord entre el Govern d'Andorra i Ramaders d'Andorra S.A., de data 17 desembre de 2007, on es pacta la cessió en caràcter gratuït de la utilització dels material, mitjans tècnics i humans necessaris.

L'entitat no ha estat sotmesa al controls de legalitat i financers previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

En les al·legacions corresponents a l'exercici 2005 varem dir:

“Continua sense tenir-se cap mena de control directe per part de la Intervenció General, amb tot es valoraria positivament el seu control. En l'actualitat es porta un control extern mitjançant una empresa consultora.”

Aquest punt continua pendent en els exercicis 2006, 2007, 2008.

Dels treballs de fiscalització, s'han observat debilitats rellevants de procediment i de control intern, les quals es detallen a les notes anteriors d'aquest informe, que recomanen adequar per garantir la integritat dels recursos que es gestionen i administren a través de la societat.

Es posarà en funcionament un sistema per controlar totes les sortides de pinso de Comercial Tarrés.

Al moment que un dels ramaders rebrà el pinso per part de Comercial Tarrés s'elaborarà un albarà on constarà, el número de l'explotació i la quantitat de pinso lliurada i aquest serà signat pel ramader, cada mes es controlaran les còpies dels albarans amb la relació que tramet Comercial Tarrés a Ramaders d'Andorra.

Es posarà en funcionament un sistema de control perquè quedi constància dels animals lliurats a l'escorxador; quan un dels ramaders "lliuri" els animals a l'escorxador signarà un document on constarà el número de l'explotació de on prové l'animal, el número sanitari de l'animal, i el pes de l'animal, la totalitat dels albarans es controlaran amb les factures de compra elaborades per Ramaders d'Andorra.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.